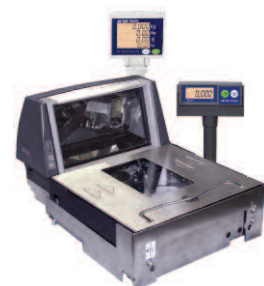

Opatření pro obchodní váhy připojené k pokladním systémům

Vážení zákazníci a partneři,

rádi bychom Vás touto cestou informovali, že dne 5.6.2015 vydal Český metrologický institut sdělení, které se týká vah s neautomatickou činností propojených s pokladními systémy.

Ke stažení zde: www.mt.com/POS-NAWI-opatreni

I přesto, že jde jen o naplnění, již existující legislativy, mohou mít opatření plynoucí z tohoto dokumentu **vážný dopad na provoz vašich prodejen a systémů**. Opatření se týkají všech vah připojených k počítačovému systému, přes které se prodává zboží přímo spotřebiteli tzv. „přímý prodej veřejnosti“. Tato opatření jsou aplikovatelná tehdy, pokud **počítačový – pokladní systém (dále jen POS) spolupracuje s váhou na vlastní prodejní transakci**. To v praxi znamená, že pokladní systém například zobrazuje hmotnost a cenu prodávaného zboží, vypočítává cenu nebo tiskne účtenku pro zákazníka. Typické případy můžete vidět na obrázku.

Tato opatření se naopak netýkají systémů, které jen čtou z váhy data o prodeji, aktualizují ceny a druhy zboží, importují a exportují obrázky... **V takovém případě neplní tyto systémy funkci pokladního systému.**

Jaké požadavky z legislativy vyplývají?

Pokud dojde k propojení váhy pro přímý prodej veřejnosti s pokladním systémem, který zajišťuje některou důležitou funkci, jako je například výpočet ceny, tisk účtenky, indikaci hmotnosti a ceny (více v evropské směrnici 2009/23/ES), vznikne nový výrobek, který se skládá ze dvou modulů: váha a pokladní systém. U každého takového „systému váha + POS“ musí být podle platné legislativy posouzena shoda. O takovém posouzení shody musí být proveden záznam a vydáno „Prohlášení o shodě“. (Pozor nestačí oddělené prohlášení o shodě na váhu a na POS. Shoda musí být posouzena najednou u propojeného systému váha a POS). Shoda se obvykle posuzuje při uvádění výrobku na trh, ale v tomto případě může nastat případ, že pokladní systém i váha jsou uvedeny na trh odděleně a propojeny až následně uživatelem, softwarovou firmou,...

V takovém případě se musí posouzení shody provést po tomto propojení, ještě před zahájením prodeje. Posouzení shody se musí provést i v případě, že dojde k výměně pokladního systému za jiný typ nebo dokonce k výměně softwaru pokud není pokrytý stejným test certifikátem, jako software předcházející.

Kdo za to odpovídá?

Primárně je odpovědný uživatel, respektive provozovatel takového systému, tedy prodejna nebo firma, která systém používá k přímému prodeji veřejnosti. Ta při jeho nákupu nebo při propojení váhy s POS musí dbát na to, aby neprodávala zboží pomocí systému, u kterého nebyla posouzena shoda. Toto primárně vyplývá ze zákona o technických požadavcích na výrobky a následně z příslušných nařízení vlády.

Samozřejmě pokud uživatel systém nakupuje je oprávněn požadovat na dodavateli prohlášení o shodě k danému systému a dodavatel má povinnost, takové prohlášení vydat. V tomto případě ovšem může nastat situace, kdy uživatel nakoupí v dobré víře samostatně váhy (samozřejmě vybavené prohlášením o shodě) a následně požádá softwarovou firmu nebo počítačovou firmu, aby váhy propojila s pokladním systémem, ke kterému rovněž existuje prohlášení o shodě. Bylo by chybou domnívat se, že tím je věc legislativně vyřešena. V takovém případě musí uživatel požádat výrobce nebo odpovědného zástupce výrobce váhy, aby provedl nebo zajistil, posouzení shody váhy a konkrétního pokladního systému. Toto výrobce váhy obvykle za úplatu provede. V případě, že oba moduly: váha a POS, budou splňovat požadavky legislativy, vydá prohlášení o shodě na tento modulární systém.

V případě, že uživatel nakoupí systém od začátku, jako celek - koupí si celé pokladní místo od jednoho dodavatele je oprávněn požadovat na dodavateli dodání prohlášení o shodě k celému systému. S ohledem na zákon o technických požadavcích na výrobky je dodavatel povinen toto zajistit. Pokud ale prohlášení o shodě nebylo vydáno a uživatel se rozhodl systém používat, přechází následné riziko na uživatele.

METTLER

TOLEDO

Jaké jsou požadavky na systém, aby ho bylo možné používat?

U VÁHY:

Aby bylo možné prohlásit shodu a váhu potom následně ověřit, je nutné, aby váha byla primárně určena k přímému prodeji veřejnosti. Toto se uvádí v certifikátu schválení typu (typové zkoušky) váhy, a pokud Váš dodavatel ví k čemu váhu budete používat, měl by to mít zajištěno. **Dalším důležitým požadavkem je, že váha musí mít v certifikátu o schválení typu explicitně uvedeno, že je připojitelná k pokladnímu systému.** POS může být specifikován konkrétně nebo obecně. Pokud je uveden konkrétně, nelze váhu připojit k jinému POS než, který je v typové zkoušce uveden. Pokud je specifikován obecně, je požadováno, aby POS systém měl tzv. Zkušební certifikát od notifikované osoby. Potom, lze připojit váhu k jakémukoliv POS systému, který má příslušný zkušební certifikát.

U POS:

POS musí být otestován notifikovanou osobou dle legislativy EU na to, že smí být připojen k váze. Toto se prokáže příslušným protokolem o zkoušce tzv. test certifikátem vydaným notifikovanou osobou. Pokud nakupujete pokladní software nebo celý systém s tím, že bude připojen k váze, je dodavatel tohoto software povinen Vám tento test certifikát k software dodat. (toto se bohužel v ČR obvykle nedělo)

K váze i k POS musí existovat prohlášení o shodě.

Jak to v praxi bude probíhat?

Vzhledem k tomu, že tyto požadavky vyplývají z Evropské směrnice pro váhy s neautomatickou činností 2009/23/ES, je nutné obrátit se **především na výrobce nebo zplnomocněného zástupce výrobce váhy, ten jediný může zahájit proces posouzení shody celého systému.** Posouzení shody potom provádí buď výrobce sám (pokud k tomu má příslušné oprávnění) nebo notifikovaná osoba (v ČR Český metrologický institut) na základě žádosti výrobce nebo jeho zplnomocněného zástupce. Pozor, proces posouzení shody nemůže provést společnost, která pouze váhu dodala a není zplnomocněným zástupcem výrobce ani softwarová nebo počítačová firma, která dodala pokladní systém. (Důvodem je to, že jde o posouzení shody **váhy** s POS nikoliv naopak). K posouzení shody je nutné dodat zkušební certifikát POS systému, který používáte nebo chcete používat.

Výrobce provede formální kontrolu dokumentace, posoudí, zda váha má všechny náležitosti v typové zkoušce a je kompatibilní s dodaným certifikátem POS. Následně odpovědný technik výrobce provede posouzení shody namísto celého systému, kdy provede praktické zkoušky vyžadované legislativou. Pokud váha i pokladní systém splní všechny náležitosti, výrobce nebo jeho zástupce vydá „prohlášení o shodě“ na celý systém. V prohlášení bude uveden konkrétní model váhy a konkrétní POS systém. Váha a POS systém bude také příslušně označena.

Po té výrobce nebo jeho zástupce požádá Český metrologický institut o provedení ES ověření tohoto systému. Někteří výrobci s příslušnou certifikací, mezi něž patří společnost METTLER TOLEDO mohou toto ES ověření provést sami, tím odpadne uživateli jeden krok.

Co mám teď dělat?

Především si prověřte, zda máte k Vaším pokladním místům s váhou příslušné prohlášení o shodě na celý systém vydané výrobcem váhy. Na prohlášení musí být explicitně uveden typ váhy a typ pokladního systému nebo software.

Dále si zkontrolujte označení váhy podle Stanoviska ČMI 04/2015. Na váze by měl být kromě standardního značení štítek s číslem zkušebního certifikátu POS.

Pokud toto máte provedeno u všech pokladních míst Váš systém odpovídá výše zmíněným požadavkům.

Pokud tomu tak není, požádejte především výrobce váhy o pomoc při řešení dané situace.

Co se stane když nebudu dělat nic?

Vzhledem k tomu, že v ČR existuje řada aplikací, kdy tyto požadavky nebyly naplněny je pravděpodobné, že i Vaše POS systémy nebo k nim připojené váhy nemají ukončen nebo řádně proveden proces posouzení shody.

S ohledem na vyřešení současného stavu Český metrologický institut vydal ve svém stanovisku 04/2015 konkrétní pokyny a zároveň stanovil určité přechodné období, které poskytuje prostor pro nápravu celé situace. Z tohoto stanoviska citujeme (NAWI – váha s neautomatickou činností, POS pokladní systém):

Pokud uživatel nekorektního systému NAWI + POS používaného pro přímý prodej uvede/zajistí uvedení neshodného systému NAWI + POS **nejpozději do konce roku 2015** alespoň do stavu, který byl popsán ve „Stanovisku k ověřování vah pro přímý prodej veřejnosti s EPOS (ze dne 23. 3. 2015)*“, tj. pracovník ČMI bude moci při splnění specifikovaných podmínek provést následné ověření váhy s určením pro přímý prodej veřejnosti a označení pokladního systému informativním štítkem ČMI, **nebude ČOI při výkonu dozoru nad trhem a ČMI při výkonu státního metrologického dozoru takový stav hodnotit jako neshodný s právní úpravou.**

...

Pokud by systém NAWI + POS, neošetřený výše uvedeným způsobem, nebyl po 31. 12. 2015 uveden do souladu s právními předpisy způsobem uvedeným v této instrukci, ČMI v případě žádosti o jeho ověření jako stanoveného měřidla, resp. ověření NAWI jako stanoveného měřidla, takovou žádost zamítne.

Požadavky na ověření nekorektních „vah pro přímý prodej veřejnosti s EPOS“ uplatněné po 31. 12. 2015 nebudou akceptovány. (Stanovisko ČMI 04/2015)

Pokud tuto situaci nevyřešíte v souladu s legislativou do konce roku 2015, nebudou Vámi používané váhy nadále úředně ověřeny a nesmí být dále používány spolu s POS pro přímý prodej veřejnosti. V případě provedení kontroly orgány státního dozoru, budou takové váhy vyřazeny z provozu a Vám může být udělena pokuta.

Společnost METTLER TOLEDO je připravena tyto požadavky pro námi vyrobené váhy řešit.

V Praze dne 20.7.2015

Daniel Štátný

Technický ředitel

Vtextu se mohou objevit následující zkratky:

- NAWI – myšleno váha s neautomatickou činností určená pro přímý prodej veřejnosti
- POS – pokladní systémy nebo software s funkcí pokladního systému
- ČMI – Český metrologický institut

Mettler-Toledo, s.r.o.

Třebohostická 2283/2

100 00 Praha 10

Telefon prodej +420 226 808 150

Telefon servis +420 226 808 163

www.mt.com